

ЯКА ДОРОГА ВЕДЕ ДО ЗНАНЬ

Нотатки з серпневої конференції вчителів

Освіта наша йде розбитою дорогою. Правда, поряд є вторована стежка. Але вона вже не влаштовує ходаків, вони шукають іншу — горбисту, з вибитами, з якої хочуть зробити тверду і пряму дорогу. Та часто з цього путі звертають. Хочеться знову перекинутись до вже втоптаного, а комусь іншому звернути взагалі вбік.

Таке враження складається, побувавши на серпневій конференції вчителів. Та, власне, становище відповідне не лише в освіті, а й в інших галузях. В молодій державі ще далеко не ясний обрій. Не дивно, що й Прем'єр Леонід Кучма поставив питання: «Скажіть, що будувати, і я буду будувати».

Доповідь завідувача відділом освіти районної державної адміністрації М. І. КАШПЕРУКА називалась «Про хід реалізації закону України «Про освіту». Концепції національної школи в установах освіти району». Він, зокрема, відзначив, що Міністерство освіти розробило державну національну програму «Україна XXI століття», головними напрямками якої є: відродження і розбудова національної системи освіти, виведення нашої освіти на рівень розвинутих країн світу. Але це поки що світло в кінці тунелю. Нині ж доводиться шляхом проб і помилок виправляти викривлені і деформовані цінності, ідеали, уявлення про працю та інтереси. Вкрай спримітизувалось уявлення про здобуття освіти: с'як-так закінчити

школу, вуз, знайти роботу, де б так працювати, щоб менше працювати, купити відеотехніку, придбати імпортовані шмотки і т. п. Та це можна назвати звичайними потребами. Найстрашніше інше: одержання цих життєвих благ не ставиться у залежність ні від кількості, якості, кваліфікації праці. Ось чому найголовніша місія школи — допомогти дитині, майбутньому громадянину, усвідомити себе, своє місце у суспільстві, набути знань і навиків для життя.

Розбудова національної школи вимагає підходів, створення якісно нової системи виховання школяра, сутністю якого має стати національне виховання, яке ґрунтується на засадах етнопедагогіки, на традиціях української сім'ї з шанобливим ставленням до старших і повагою до кожного. Використання в процесі виховання школярів народних традицій та обрядів набрали широкої підтримки у Липківській, Тучинській, Майківській, Малатинській, Бугринській школах. Та треба відверто сказати, що не всі заходи досягають мети. Вихованням не доведено, що це необхідно саме їм особисто. Свою першість школярі відчувають не в силі інтелекту, вихованості, здібності, а в еґоїзмі, варварських звичках.

Поряд з вихованням дитина має отримати обсяг необхідних знань, умінь, навичок. Заслугує на увагу організація навчально-виховного процесу молодших школярів у Гоцанській

СШ N 1. Забезпечують високий науково-методичний рівень проведення уроків такі вчителі, як С. О. ПОТАПОВА, Т. Б. ШЕВЧУК, С. В. СИСОНЮК, Г. А. ДЕМЧУК (Гоцанська СШ N 1), К. Л. Сачук, Л. В. Іванова (Тучинська СШ), С. О. ПЕЛЕШОК, Р. М. ЯРОЩУК (Симонівська СШ), О. Н. РЕВКО (Жаврівська НСШ). Однак у багатьох школах молоді школярі мають низькі показники з техніки читання, письма, мовлення і логічного мислення.

Серед шкіл, які називались у числі кращих, де міцніші знання учнів старших класів, Горбаківська, Бабинська, Гоцанська СШ N 1, Франківська НСШ. Разом з тим, частина учнів Гоцанської СШ N 1, Садівської, Бугринської СШ мають прогалини в знаннях фактичного матеріалу. Діти мають лише теоретичні знання, не вміють застосовувати їх на практиці. Причиною цього є слабка матеріальна база. Із 17 середніх шкіл лише в 5 встановлені комп'ютери в класах.

В доповіді дано аналіз рівня освіченості учнів та викладання вчителів різних шкіл. І треба відзначити, що результати ці строкаті. Про це свідчать і результати контрольних робіт, а також і продовження навчання у вузах та училищах випускників. Далеко не всі випускники підтвердили свої знання.

Звичайно, виховання, навчання, матеріальна база, методичний рівень викладання є основою сучасної освіти. І все це потребує

нового, якісного підходу. Однак уже на першій сходні до школи і до дошкільних закладів склалися болюча обстановка. За останні два роки в районі закрилось 12 дитсадків. Значно скорочуються групи, на 7 відсотків знизився процент охоплення дітей дошкільного віку у цих закладах. А це дуже тривожний симптом.

В доповіді порушувались і інші питання: про роботу райметодкабінету, планування навчально-виховного процесу, рівень керівництва адміністрацій шкіл, про навчальні програми і т. п. У виступах учасників конференції тільки заговорили увага на всіх проблемах, які хвилюють педагогів району.

Директор Краснослівської НСШ В. М. ТЕСЛЮК у своєму виступі підкреслила, що без підтримки місцевих властей, колективних господарств практично неможливо поліпшувати матеріально-технічну базу шкіл. Про технічну, навчальну базу, необхідність виділяти кошти для позашкільної роботи з учнівською молоддю говорив методист районного будинку школяра Г. М. ВЛАДИЧУК. Заступник директора по виховній роботі Гоцанської СШ N 2 В. Є. Скоцик зупинився на широких аспектах саме виховної роботи, на тих часто мало-ефективних заходах, які, буває, «пропонують» зверху. Вчительська початкових класів Мнишинської НСШ Л. С. Калюжна обрала тему свого виступу мо-

ральні проблеми виховання школярів з наймолодших класів.

Вчитель Малинівської СШ О. А. МІЩУК звернув увагу на соціальний захист вчителя, пропонував створити паралельні структури з уже існуючими для такого захисту.

Заступник директора Тучинської спецшколи-інтернату Т. Б. ЯРМОЛЬЧУК розповіла про специфіку навчання, виховання і утримування дітей у їхній школі. Ця специфіка потребує також особливої уваги з боку державних освітянських органів.

Завідуюча Гоцанським дитячим садком Н. Д. ОМЕЛЬЧУК зазначила, що дошкільні працівники вступають у новий навчальний рік з рядом проблем. І вони полягають не лише у матеріальних нестатках (бо дитяча лямпа коштує не менше 20 тисяч крб.), але й нестачі навчально-виховних програм.

Голова районної ради голів пофкомів працівників освіти П. П. ЗУБКЕВИЧ вів мову про оновлення змісту освіти, виживання вчителів у морі проблем соціального характеру.

На конференції виступили й гості. Відповідальний секретар районної комісії по роботі з неповнолітніми З. І. Гулюк загострила увагу присутніх на всезростаючій злочинності з боку підлітків, про необхідність співробітництва по зменшенню цих злочинів усіх, хто займається вихованням молоді.

Заступник глави райдержадміністрації П. І. СТА-

ХОВ у своєму виступі зазначив, що економіка району залежить у великій мірі і від освітнього рівня спеціалістів, працівників народного господарства, зупинився на вирішенні матеріальної бази освітніх закладів.

Начальник управління базової освіти МО, доктор філологічних наук Г. Ф. СЕМЕНЮК сказав, що держава Україна виділяє з свого бюджету на освіту 10,9 проц. Однак сьогодні цього замало, щоб докорінно змінити навчально-методичні програми, підручники, перепідготовку кадрів, зміцнити матеріальну базу. Розповів, що Міністерство освіти робить для перебудови роботи навчальних закладів.

Педагоги району прийняли на конференції ухвалу, в якій розроблені практичні кроки ходу реалізації Закону України «Про освіту».

Залишилось додати, що учасниками конференції, крім уже згаданих офіційних осіб, були голова районної Ради народних депутатів В. М. ГЕРАСИМЧУК, заступник начальника обласного управління освіти В. І. САВЧУК, заступник директора інституту підвищення кваліфікації педагогічних кадрів С. І. ПЛИСКА.

Учасники конференції урочисто поздоровили нових вчителів, які цього року влилися у освітянську сім'ю району.